Gliwice 31.09.2021

dr hab. inż. arch. Tomasz Wagner, prof. PS
WA Politechniki Śląskiej, RAr-2
Katedra Projektowania Architektury
Mieszkaniowej i Użyteczności Publicznej,
Akademicka 7/409, 44-100 Gliwice
tel.: +48 604 186 243
mail: tomasz.wagner@polsl.pl

OCENA PRZEDSTAWIONEGO OSIĄGNIĘCIA HABILITACYJNEGO I DOROBKU NAUKOWEGO DR INŻ. ARCH. MONIKI TROJANOWSKIEJ

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1668)

Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669)

WSTĘP

Opinia powstała na podstawie dostarczonych materiałów: autoreferatu, monografii, wykazu prac naukowych i dorobku. Dr inż. arch. Monika Trojanowska jako główne osiągnięcie wskazała monografię pt.: "*Poszukiwanie standardu projektowania ekoosiedli w Polsce*" wydaną przez Wydawnictwa Naukowe Uniwersytetu Technologiczno-Przemysłowego w Bydgoszczy w 2020 roku.

Pani Trojanowska jawi się jako architekt łączący działalność zawodową, naukową i szerokie zainteresowania pozwalające jej w holistyczny sposób ujmować architekturę. Pracę magisterską obroniła w roku 2000 na Politechnice Gdańskiej. Następnie, także na

Politechnice Gdańskiej, ukończyła Studia Doktoranckie. Stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie Architektura i Urbanistyka uzyskała w roku 2016. Dysertacja „Wykorzystanie terapeutycznych właściwości krajobrazu w projektowaniu przestrzeni zielonych w mieście" powstała pod kierunkiem prof. Dr hab. Inż. arch. Aleksandry Bojarskiej. Recenzentkami były prof. PG dr hab. Inż. arch. Krystyna Pokrzywnicka oraz dr hab. inż. arch. Aleksandra Lis. W 2011 roku ukończyła Studia Podyplomowe w Zakresie Zakładania i Konserwacji Terenów Zielonych. Od 1 października 2017 roku jest pracownikiem UTP Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Katedry Architektury i Urbanistyki Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska.

W latach 200-2016 ukończyła także szereg kursów i szkoleń, między innymi z zakresu Oceny Oddziaływania na Środowisko, studium Ochrony Środowiska ENVIG, kurs metodyczny z zakresu przygotowania pedagogicznego w nauczaniu w języku obcym (angielski a następnie hiszpański). Pani Trojanowska posiada też certyfikaty potwierdzające egzaminy na poziomie C2 z zakresu znajomości języków angielskiego, francuskiego i hiszpańskiego. Habilitantka może wykazać się licznymi stażami zagranicznymi: dwoma trzymiesięcznymi na Uniwersytecie Paryskim, na Politechnice w Lisbonie, uczestnictwem w szkole letniej EIVP Ecole des Ingenieurs de Ville de Paris oraz stażem pedagogicznym na Uniwersytecie w Salamance.

Habilitantka doświadczenie zawodowe jako architekt zdobywała w Polsce i zagranicą. W pracowni Beatty, Harvey & Associates Architects w Nowym Yorku (2001-2002) uczestniczyła w przygotowaniu projektów obiektów służby zdrowia, bibliotek, obiektów szkolnych, administracji publicznej. W biurach projektów w Polsce pracowała przy przygotowaniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przestrzeni publicznych oraz obiektach kubaturowych (obiekty biurowe, edukacyjne i usługowo-handlowe). W 2013 roku pani Monka Trojanowska zdała z powodzeniem egzamin na uprawnienia do projektowania i została członkiem Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej.

W czasie całej dotychczasowej aktywności jako nauczyciela akademickiego Habilitantka wykazywała się nadzwyczajną aktywnością na polu dydaktycznym (doświadczenie krajowe i zagraniczne), naukowym (jako uczestnik licznych konferencji, seminariów, warsztatów, autor publikacji oraz recenzent) oraz organizacyjną. Zajęcia dydaktyczne wzbogacała o wyjazdy studialne i zajęcia terenowe.

Doświadczenie w pracy w biurach projektowych wykorzystywała w trakcie zajęćdydaktycznych oraz jako promotor i recenzent projektów inżynierskich i magisterskich. Pełniła funkcje opiekuna roku, a jej zaangażowanie spotkało się z uznaniem w postaci wysokich ocen studentów oraz laurami Gali Nauczycieli Akademickich w 2019 roku. Doświadczenie zdobywała jako prowadzący zajęcia, twórca autorskich kursów, promotor na 1 i 2 stopniu studiów.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Tematyka prac naukowych pani Moniki Trojanowskiej skupia się na architekturze miejsc promocji zdrowia w przestrzeni miasta oraz badaniu przestrzeni publicznych. W latach 2013-2016 główne zainteresowania habilitantki dotyczyły głównie wpływu przestrzeni na zdrowie i dobrostan człowieka. W tym czasie opublikowała jedenaście pozycji naukowych, z czego aż dziesięć jako autor, jedną współautorską. Dwie publikacje zagraniczne są owocem uczestnictwa w konferencjach zagranicznych ISOCARP Congres w Lisbonie (2013) oraz INU (Italian National Instytute of Urban Planning Study Day, Napoli, 2014). Ten etap prac badawczych zwieńczony został obroną pracy doktorskiej 12 kwietnia 2016 roku, pt.: Wykorzystanie właściwości terapeutycznych krajobrazu w projektowaniu zielonych przestrzeni publicznych w mieście.

Tematykę tą kontynuowała po doktoracie publikując wyniki badań w monografii autorskiej, monografiach zbiorowych oraz wydawnictwach naukowych Politechniki Wrocławskiej, Krakowskiej oraz czasopismach „Przestrzeń i Forma” czy International Journal of Scientific & Engineering Research. Uczestniczyła w dziesięciu konferencjach, w tym trzech zagranicą. W tym też czasie rozwinęła badania nad drugim tematem badawczym: „projektowanie zrównoważonych osiedli miejskich. Ekoosiedla”. Szczególnym zainteresowaniem habilitantki cieszy się tzw. "park nowej generacji", nie będący wyodrębnioną przestrzenią, lecz strukturą rozlewającą się w przestrzeni miejskiej i tworzącej sieć proekologicznych powiązań.

Wynikiem tych badań jest kolejnych dziesięć publikacji, w tym monografia „Kształtowanie zrównoważonych osiedli miejskich na przykładzie doświadczeń francuskich” wydana przez Wydawnictwa Uczelniane UTP w roku 2018, oraz jej rozwinięcie: „Poszukiwanie standardu projektowania ekoosiedli w Polsce”, UTP Bydgoszcz 2020. Ta

ostatnia została przedstawiona do przewodu habilitacyjnego, jako osiągnięcie o którym mowa w art.219 ust.1 pkt 2 Ustawy o Szkolnictwie Wyższym.

Pani Monika Trojanowska nie ogranicza się jednak do tematyki proekologicznego kształtowania miasta i osiedli mieszkalnych. Cztery publikacje poświęciła architekturze teatrów plenerowych oraz obiektów szkolnych. Są one rozwinięciem tematu szeroko rozumianego krajobrazu miejskiego w kontekście jakości przestrzeni i promocji rozwiązań prozdrowotnych i aktywizacyjnych. Habilitantka ma w swym dorobku też kilka publikacji na temat historii architektury, które są częścią monografii wieloautorskich. Wszystkie publikacje naukowe opracowane są w modelowy sposób i wnoszą wiele nowych treści w dyskurs architektoniczny.

Habilitantka wydała także w ramach działalności popularyzatorskiej dwa artykuły w dwumiesięczniku Zawód Architekt, Ogólnopolskim Magazynie Izby Architektów RP. Zasługuje to na duże uznanie, gdyż czasopismo dociera do wszystkich czynnych członków izby zawodowej i stanowi jeden z najbardziej skutecznych sposobów upowszechniania wyników prac badawczych o praktycznym zastosowaniu w środowisku, które ma możliwość realnego wdrożenia efektów prac badawczych prowadzonych w kręgach akademickich.

Po uzyskaniu stopnia doktora pani Trojanowska wydała trzy monografie autorskie:

Parki i Ogrody Terapeutyczne, wydane przez Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019;

Ekoosiedla. Kształtowanie zrównoważonych osiedli miejskich na przykładzie doświadczeń francuskich, wydane przez Wydawnictwa Uczelniane Uniwersytetu Technologiczno-Przemysłowego w Bydgoszczy, 2018;

Poszukiwanie standardu projektowania ekoosiedli w Polsce, wydane przez Wydawnictwa Uczelniane Uniwersytetu Technologiczno-Przemysłowego w Bydgoszczy, 2018.

Na uwagę zasługuje pierwsza publikacja, która stanowi obszerne kompendium wiedzy na temat projektowania terenów zielonych. Liczy 231 stron tekstu wraz z przypisami, Opracowanie to zbudowane zostało na bazie koncepcji krajobrazu terapeutycznego Wilberta Geslera. Dotyczy to zarówno właściwości fizycznych przyrody, jak i szeroko rozumianego programu funkcjonalnego. Stąd dużą część publikacji stanowi opis rozwiązań programowych terenów zielonych, rozwiązań takich jak ogrody wspólnotowe, integracyjne, pedagogiczne,

ogrodnictwo terapeutyczne. Część stanowi opis bardziej spopularyzowanych na terenie Polski rozwiązań z szeregiem praktycznych wskazówek dotyczących sposobów programowania i projektowania terenów zielonych. Autorka wskazuje także metody projektowania przestrzeni wspierającej regenerację psychiczną i fizyczną, przestrzeni sprzyjającej poczuciu bezpieczeństwa, relaksacji, kontaktom społecznym i rozwijaniu aktywności fizycznych. Dużo miejsca w publikacji poświęcono wymogom projektowania w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to zwłaszcza zachowania podczas projektowania terenów naturalnych i cennych przyrodniczo, troski o bioróżnorodność oraz zapewnienia obszarów wolnych od dostępu człowieka, podlegających samoistnym procesom przyrodniczym. Habilitantka opisuje też działania dotyczące odtwarzania siedlisk naturalnych, regulowania mikroklimatu miast, bioróżnorodności. Tematyka jest bardzo aktualna, zwłaszcza wobec potrzeb reagowania na skutki zmian klimatycznych. Książka jest cennym kompendium wiedzy, zawierającym liczne przykłady parków i ogrodów terapeutycznych oraz ich szczegółową analizę porównawczą. Szczególna wartość opracowania polega na zwrócenie uwagi na wpływ zdrowotny i terapeutyczny terenów zielonych.

Trzecia pozycja książkowa autorstwa dr Moniki Trojanowskiej, stanowiąca załącznik do materiałów dot. postępowania habilitacyjnego, to "Poszukiwanie standardu projektowania ekoosiedli w Polsce".

Opracowanie liczy 260 stron. Opatrzone zostało 131 ilustracjami. Bibliografia zawiera 226 pozycji literaturowych i 149 pozycji internetowych. Całość to trzynaście rozdziałów. Zasadniczo praca składa się z wstępu i dwóch części.. Pierwsza to analiza istniejących modeli oceny i systemów certyfikacji (międzynarodowe i lokalne). Druga, znacznie obszerniejsza część to propozycja polskiego modelu oceny i certyfikacji ekoosiedli.

Autorka ograniczyła się w pracy zasadniczo do czterech obszarów:

-paradygmatu zdrowia w architekturze i urbanistyce;

-projektowanie zintegrowane dla zrównoważonego rozwoju;

-kształtowanie zrównoważonych osiedli miejskich;

-standardy i systemy oceny kryterialnej.

We wstępie Autorka nakreśliła stan badań w obszarze zrównoważonych osiedli miejskich. Ze względu na szeroki charakter zagadnienia wymienia najważniejsze w jej opinii pozycje opublikowane w kraju i zagranicą. W dalszej części wymienia metody certyfikacji

stosowane między innymi we Francji, Niemczech, Wielkiej Brytanii, USA czy Japonii. Opisuje pionierskie działania w zakresie certyfikacji osiedli mieszkaniowych certyfikatami HQE, BREAM oraz LEED. Podsumowaniem wstępu jest wskazanie coraz bardziej naglącej potrzeby opracowania standardów kształtowania zrównoważonych osiedli miejskich wspierających stosowanie standardów międzynarodowych na szeroką skalę. Badania pani Moniki Trojanowskiej dotyczące "krajobrazów terapeutycznych" stanowią istotny element pracy badawczej, który zainspirował ją do próby implementacji szeroko rozumianego "zdrowia środowiskowego" do standardów tworzenia ekoosiedli.

W drugim rozdziale Autorka opisuje standardy i systemy oceny wielokryterialnej. Opisuje kolejno systemy międzynarodowe (*Building Research Establishment Environmental Assessment Method BREAM, Leadership in Energy and Environmental Design LEED, La Haute Qualite Environnementale HQE, GermanSustainable Building Council DGNB, Well Building Standard WELL, certyfikaty One Planet Living, BiodiverCity*), krajowe systemy lokalne (francuski *Écoquartier*, brytyjski *ZEDstandards* i polski *Zielony Dom.* Poszczególne systemy certyfikacji zostały tu szczegółowo zaprezentowane, wraz z szerokimi komentarzami dotyczącymi uwag i sposobu wdrażania ich w poszczególnych krajach.

W rozdziale trzecim znajdujemy przykłady jedenastu osiedli mieszkaniowych z certyfikatami. Są to przykładowe zespoły o różnej wielkości i lokalizacji zarówno na terenach podmiejskich jak i w zabudowie śródmiejskiej (w tym na terenach poddanych rewitalizacji). Rozdział czwarty Wybrane próby tworzenia zrównoważonych osiedli miejskich w Polsce, gdzie habilitantka dokonuje analizy pięciu osiedli miejskich: Gdynia Zachód, Garnizon Gdańsk, Siewierz Jeziorna, Nowe Żerniki i Miasteczko Wilanów.

Część druga pt.: *Propozycja polskiego modelu oceny i certyfikacji ekoosiedla*, stanowi wyjątkowo cenne i wyczerpujące opracowanie dotyczące kryteriów, które Autorka uznaje za istotne przy analizie nowo projektowanych osiedli aspirujących do miana i statusu ekoosiedla. Pani Monika Trojanowska omawia tu szczegółowo te elementy, które znane są z dostępnych opracowań poświęconych projektowaniu w myśl zasad zrównoważonego rozwoju i wprowadza nowatorskie elementy, takie jak kryteria prozdrowotne. Dzieli je tu na aspekty materialne (krajobraz naturalny i środowisko zbudowane), elementy krajobrazowe związane z promocją (zdaniem opiniodawcy lepsze byłoby określenie stymulacją) kontaktów społecznych oraz aspekty percepcyjne. Kryteria prozdrowotne, jakkolwiek w niektórych aspektach oceniane w kategoriach intuicyjnych, są przez Habilitantkę omówione

szczegółowo i wyczerpująco. Ta część pracy, będąca wynikiem wieloletnich badań Autorki stanowi nowe ujęcie tematu i istotny wkład w dyskusję nad polskim modelem certyfikacji.

Książkę kończy propozycja modelu teoretycznego oraz jego weryfikacja poprzez przykładowe badania jakościowe przeprowadzone na trzech osiedlach w Krakowie, Bydgoszczy i Gdańsku. Podsumowanie pracy zawiera wnioski aplikacyjne i wskazania oraz kierunki dalszych badań. Praca ma walor wdrożeniowy pod wieloma względami. Stanowi cenny materiał naukowo-dydaktyczny zarówno dla aplikantów zawodu, jak i czynnych architektów. Wdrożenie opracowanego przez Habilitantkę modelu certyfikacji w dłuższej perspektywie w istotny sposób miałoby szansę wpłynąć na jakość przestrzeni nowoprojektowanych osiedli oraz wpłynąć na propagację szeregu innowacyjnych rozwiązań projektowych, szczególnie prozdrowotnych, na które wcześniej zwracano uwagę w innej, nie tak szerokiej jak pani Trojanowska perspektywie.

UWAGI POLEMICZNE

W trzecim i czwartym rozdziale monografii "*Poszukiwanie standardu projektowania ekoosiedli w Polsce*" brakuje omówienia kryteriów doboru przykładów. We wstępie Autorka podaje jako kryterium uzyskanie jednego z certyfikatów. Zainteresowanie opiniodawcy budzi, czy istnieją jakieś badania, dane statystyczne jaki procent inwestycji mieszkaniowych występujących o uzyskanie certyfikatu uzyskuje negatywny wynik certyfikacji.

Żyjemy w okresie, kiedy skala zmian klimatycznych przybrała niespotykaną skalę i szczególnie w Polsce, gdzie trwa gwałtowny proces destabilizacji klimatu jest już odczuwalny powinniśmy dbać o maksymalną ochronę terenów rolniczych i leśnych, co w zestawieniu z obrazem niekontrolowanego rozwoju suburbiów i rozrzedzaniem tkanki miejskiej budzi głęboki niepokój. Dodatkowym zagrożeniem wdrażania realnej, a nie deklaratywnej, polityki zrównoważonego rozwoju stanie się uwolnienie budownictwa jednorodzinnego (70m2 bez procedur). Pytanie to nasuwa się także w aspekcie osiedli realizowanych na terenach niezurbanizowanych, gdzie o lokalizacji decyduje wybór terenu dokonany przez dewelopera. Czy wybór lokalizacji nie powinien być jednym z najważniejszych kryteriów uznania osiedla za ekologiczne? Kurczenie się terenów

niezurbanizowanych, a co za tym idzie potencjału agrarnego, leśnego i przyrodniczego państwa jest procesem przebiegającym w Polsce gwałtownie i chaotycznie, czemu sprzyja polityka państwa. W Polsce nie docenia się jako potencjału ekonomicznego wartości kapitałowej naturalnego krajobrazu, rezerw terenów rolnych a brak szacunku decydentów dla starodrzewu w ostatnich latach przybrał rozmiary katastrofalne. Nie bierze się też pod uwagę kosztów rozbudowy infrastruktury wynikających z chaotycznego rozlewania się miast. Parametr określony przez Autorkę jako „powstrzymanie się od zabudowy na terenach rolniczych, leśnych, cennych ekologicznie systemów podmokłych, stromych zboczach" jest zaledwie 1/16 wagi wszystkich czynników ekologicznych a 1/172 wagi całej oceny. Gdyby był kryterium wyjściowym, warunkującym rozpoczęcie procesu certyfikacji wyeliminowałby zapewne znaczną część starających się o takowy certyfikat inwestorów.

Być może kryterium, które rozwiązałoby ten dylemat byłoby uznanie zajęcia terenów tego typu od określenia maksymalnego oddalenia od terenów już zurbanizowanych o określonej gęstości zabudowy. Zmusiłoby to tym samym (w pewnym, zapewne niewielkim stopniu, gdyż skuteczniejszy byłby system zachęt podatkowych) inwestora do poszukiwania terenów w bliskości tkanki miejskiej. Innym kryterium decydującym o uznaniu osiedla za ekologiczne mogłoby być przeanalizowanie odległości od istniejącej infrastruktury (co zmniejszyłoby koszty budowy w przyszłości nowej). Na przykład budowa osiedla bez infrastruktury w znacznej odległości od ośrodka zdrowia w naturalny sposób zniechęca na danym osiedlu osoby 60+ (starość) a nawet część osób 45-60 (wieku określanego jako przedpole starości). Wynikiem tego jest mniejsza szansa na zróżnicowany przedział wiekowy zamieszkujących osiedle, a tym samym upośledzenie w zakresie kontaktów społecznych.

Szczególnie ciekawym przykładem, zresztą opisanym w monografii jest Ekomiasteczko Siewierz Jeziorna (s.91-93), które powstaje kosztem użytków rolnych w odległości 3 km od Siewierza, stanowiąc rodzaj elitarnej enklawy w kontrze do wymagającego działań rewitalizacyjnych Siewierza. Czy rezygnacja z harmonijnego rozwoju miasta na rzecz konkurującego z nim suburbium (o ile realizacja tego przedsięwzięcia dojdzie do finału) leży w szeroko rozumianym interesie społecznym[1]? Czy przeprowadzone w Siewierzu warsztaty charrette były zakończone pozytywnym rezultatem? Wynikiem partycypacji jest tu przemieszanie „dworkowej" architektury domków jednorodzinnych

---

1

z wielokondygnacyjnymi budynkami wielorodzinnymi przy zagęszczeniu powodującym brak intymności stref prywatnych. Nurtującym też pozostaje pytanie, na ile warsztaty były altruistyczną potrzebą inwestora a na ile dobrze przemyślaną strategią finansową.

Nieco marginalnym problemem współczesnych osiedli, w tym tych określanych jako ekologiczne, jest brak miejsc parkowania nie będących wykupioną własnością mieszkańców osiedla. co skutkuje brakiem szans na zaparkowanie gościom z zewnątrz. Jest to istna plaga osiedli zamkniętych, które w ten sposób stają się w oczywisty sposób niewygodne dla organizowania imprez towarzyskich. Sama lokalizacja może sprawić, że nie będzie można liczyć na transport publiczny. W skrajnych przypadkach mieszkańcy tego typu przestrzeni alienują się, zarzucają dotychczasowe kontakty towarzyskie na rzecz relacji z mieszkańcami sąsiedztwa.

Podsumowując powyższe rozważania, zdaniem opiniodawcy rozdział 4.6. *Wybrane próby tworzenia zrównoważonych osiedli miejskich w Polsce -podsumowanie* (s. 104), gdzie Autorka zamieszcza nieśmiałą krytykę niektórych rozwiązań planistycznych, powinien być bardziej rozbudowany i odważny (z zachowaniem zasady obiektywizmu naukowego), a pani Trojanowska jako niewątpliwy specjalista w tej dziedzinie powinna była szerzej (i nie obawiając się ujęcia krytycznego) opisać wnioski płynące z przeprowadzonych analiz. Nie zmienia to faktu, że jej autorski model teoretyczny oraz wprowadzenie do rozważań dotyczących ewaluacji budownictwa mieszkaniowego stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny Architektura i Urbanistyka oraz, wraz z wdrożeniem, ma szansę stać się wysoce pożądanym narzędziem poprawy jakości osiedli mieszkaniowych wznoszonych zarówno przez inwestora prywatnego jak i publicznego.

WNIOSEK KOŃCOWY

Zapoznawszy się z dotychczasowym dorobkiem Habilitantki, pani dr inż. arch. Moniki Trojanowskiej stwierdzam, że posiada ona w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny, we wszystkich punktach wskazanych przez Ustawę:

monografia naukowa pt.: "Poszukiwanie standardu projektowania ekoosiedli w Polsce" wydana przez Wydawnictwa Naukowe Uniwersytetu Technologiczno-Przemysłowego w Bydgoszczy w 2020 roku wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny Architektura

i Urbanistyka, jest autorskim i wnoszącym szereg innowacyjnych treści opracowaniem. Autorska propozycja modelu certyfikacji jest godnym wdrożenia rozwiązaniem, mogącym wpłynąć w korzystny sposób na jakość środowiska zbudowanego w Polsce.

Artykuły naukowe i publikacje popularyzatorskie stanowią spójny treściowo i ideowo ciąg badań świadczący o dojrzałości i samodzielności naukowej Autorki. Pani Monika Trojanowska jest ponadto szczególnie wiarygodna jako osoba współpracująca w realizacji szeregu inwestycji w kraju i zagranicą o tematyce bezpośrednio związanej z tematyką badań. Analizując jej dotychczasową karierę naukową jawi się także jako dynamiczna naukowczyni wykazująca się istotną aktywnością naukową realizowaną na wielu uczelniach, szczególnie zagranicznych, mającą sprecyzowany kierunek badań i widzącą perspektywy ich wykorzystania w praktyce. Tą część opinii należy zakończyć konkluzją, że pani architekt Monika Trojanowska wykazuje się ponadprzeciętną aktywnością, a jej doświadczenie i kompetencje uzyskane w trakcie dotychczasowej działalności jako architekta, pracownika naukowego i dydaktycznego zasługują na uznanie.

Zdaniem recenzenta dorobek pani Moniki Trojanowskiej po uzyskaniu stopnia naukowego doktora jest bardzo obszerny, a jej wkład rozwój dyscypliny naukowej **architektura i urbanistyka** znaczący. Zawarta w monografii naukowej propozycja modelu teoretycznego stanowi cenny wkład w naukowy dyskurs nad opracowaniem i wdrożeniem polskiego standardu projektowania ekoosiedli. Rozbudowanie kryteriów certyfikacji o aspekty prozdrowotne stanowi o innowacyjności pracy i zwraca uwagę na ważny, pomijany dotychczas element ewaluacji wdrażanych rozwiązań urbanistycznych. **W konkluzji stwierdzam, że wskazane przez Habilitantkę osiągnięcie naukowe, a także dotychczasowy dorobek spełniają kryteria określone w Ustawie i wnioskuję o dopuszczenie do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.**

Tomasz Wagner